

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Agens De Rebus Ecclesiæ Sacris, & profanis, earumque usu, acquisitione,
conservatione, & alienatione

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

Titulus XVII. De alienatione rerum ecclesiasticarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61834)

& consensum expedit: cuius rei exemplū Lopus allegat in Rectore hospitalis S. Mariae Florentiae, qui de triennio in triennium petiit ab episcopo licentiam vendendi bona omnia sibi obvientia: quæ licentia tam generalis, & vaga in ecclesiasticis bonis non sufficeret. Videtur etiam excipienda primatia Xenodochii dos, super qua fundatum est, ne in generali concessione vendendi & alienandi comprehendatur. *Petrus de bella pertis. Lopus de Castell. Silvest. lo cit.*

Nonum. Hospitalarii, quamvis elemosynarum, & proventuum sacrorum alimentum vivunt, per se non sunt ad officium divinum, & horas Canonicas obligati, nisi clericatus titulo, vel aliunde sit præceptum aliquod, sed satisfaciunt ea præstando, quæ uniuscuiusque loci statuta, & mores requirunt. *Moscon. de maiest. eccles. l. 1. de Societatib. c. 6.*

Decimum. Quæ domus, & loca piorum hominum voluntate, & episcopi auctoritate semel in usum pauperum, infirmorum, peregrinorum, vel quocunque

modo indigentium dedicata fuerint, ad profanos usus denuò traducere non licet. *c. Nulli licet 12. & c. mancipia de rev. permitt. c. Vestimenta. de consecr. Dist. 1. & 19. q. 3. c. Qua semel. & ff. de relig. & sumpt. fun. l. si quis sepulcrum. Azor 11. l. 9. c. 3. q. 11 & l. 3. c. 3. q. 2. Lancelot l. 2. tit. 22. Fill. Tract. 24. c. 9. n. 239.*

Dixi. Domo ab episcopo semel dedicata in profanum usum converti non posse. Reliquæ enim, quibus ea consecratio deest, quamvis eadem intentione constructæ sint, ut non nisi in pios usus deserviant, neque hoc, neque aliis privilegiis gaudent, & alios ad usus pro rationabili arbitrio applicari possunt, quemadmodum annotavit. *Abbas in c. ad hat. nu. 4. de relig. domib. ex Auth. de eccles. tituli 8. si quis adificationem.* Limita, nisi eiusmodi domus, & loca Ecclesie donata & incorporata sint. Tunc enim iuxta communem de bonorum ecclesiasticorum alienatione normam de illis iudicandum. *F. Theol. l. 25. Synt. c. 8. & qua Tit. ult. dist. 1. sumus.*

TITULUS XVII.

De alienatione rerum ecclesiasticarum.

Quod non nemo dixit, Non minor est Virtus, quam quærere, parva tueri, hoc non modica bonorum suo. um isctura, & damno Ecclesia experta est, quando præpositi & administratores sua magis, quam quæ Iesu Christi sunt, quærentes. ea, quæ piorum hominum liberalitas contulit, vel profusis donationi-

bus, vel noxiis contractibus alienarunt. Quæ res cum Imperatorum, tum præcipue summorum Pontificum curam acuit, ut omnem bonorum ecclesiasticorum alienationem, nisi præscripta solennitate factam severis legibus condemnarent, ut ex dicendis patebit. *Mol. D. 464. Sit igitur.*

§. 1. Ali-

S. I.

Alienatio rerum ecclesie prohibita est.

Alienationis vox, quamvis alibi strictè, hic late accipienda est, in materia videlicet ecclesie odiosa, ut quilibet rei ecclesiasticæ alterationem damnosam comprehendat, iuxta *c. Nulli h. r.* ubi ita legimus. Alienationis verbum continet conditionem (alii conductionem legunt, alii testamenti conditionem) donationem, vèditionem, permutationem, & emphyteuticum perpetuum contractum. *Bonacina* eo nomine intelligit omnem actum, quo dominium rei directum, vel utile, aut usufructus, aut ius in alterum transfertur, vel abdicatur. Item ex *Pauli tr.* decreto locatio ultra triennium, institutio, hæredis, & fideicommissum: item pignoris constitutio, & hypotheca specialis, in qua nimirum certius periculum, quam in generali est. *V. Card. Tuschum V. alienatio. concl. 272.*

Non aliter Imperatorum leges. Nam in *C. de reb. non alienandis l. Sancimus* dicitur. Sive lex alienationem inhibuerit, sive testator hoc fecerit, sive pacto contrahentium hoc admiserit, non solum dominis alienationem, vel mancipiorum manumissionem esse prohibendam, sed usus, fructus donationem, vel hypotheacam, vel pignoris nexum penitus prohiberi (*Sancimus*) similiq; modo, ut servitus minimè imponi, neque emphyteusis contractus, nisi in his tantummodò casibus, in quibus constitutionem auctoritas, vel testatoris voluntas, vel pactio tenor, qui alienationem interdixit, aliquid tale permiserit. Ex hisce igitur colligimus iuris intentionem esse, ut in proposito alienatio-

nis terminus lamatur, quam latissimè pro omni actu scilicet, quo ius alteri tribuitur, & ab ecclesia tollitur. *Abb. num. 3. Redoan. hoc rr. c. 6. Gaill. l. 2. Obs. 10. Mol. Disp. 446. Az. 11. l. 9. c. 1. Silo. V. Alienatio num. 1. Laym. l. 3. rr. 4. c. 10. Zerola Pa. 1 V. alienatio.*

II. Bona ecclesie immobilia, & mobilia pretiosa, quæ servando servari possunt, tam civili quam Canonico iure alienari prohibentur. *Auth. de non alien. aut. permittand. reb. eccl. Auth. de ecclesiasticar. rer. immob. alien. causa 12. q. 2. per aliquos capita. c. Nulli. c. si quis presbyter. c. Possessiones. c. ad audientiam de reb. eccl. alienand. Less. c. 25. D. 11.* Idem dicendum est de iuribus, & actionibus rerum immobilium, & mobilium preciosarum, quia licet nonnulli refugiant illas bonis immobilibus & mobilibus annumerare, tamen eò reduci posse fatentur. *Clem. Exivi de verb. signif. §. cumque annui Panorm. in c. Nulli h. r.* Si quæris, quænam sint illa, quæ servando servari possunt, respondet *Glossa in l. 1. C. si adversus usuras*, ea esse, quæ triennio non pereunt, & adhuc servata fructus edunt. Vnde quæ usum absumuntur, talia non sunt, ut vinum, oleum, fructus arborum & similia. Et quamvis de pecunia dubitari posset, si ad ecclesiam pertineat, & ad bona immobilia emenda destinata sit, immobilibus omnino annumerari debet, ob eamque causam alienari non potest. Censetur autem ad rerum immobilium emptionem deputata, cum à Superiore cum clericorum consensu in eum finem asservatur. *Rebuff. in Comp. alienationis rer. eccl. Piafec. Par. 2. c. 5. num. 29. Vall. ns. l. 3. tit. 13. §. Tuschus Concl. 271.*

Aaaa

III. Franc

III. Hanc antiqui iuris prohibitionem innovavit, confirmavit, & auxit Paulus I. in *Constitut. sua. Ambitiosa*, eamque in vigore suo relinquens. *Concil. Trid. Sess. 25. c. 21.* præcipit, ut omnes locationes bonorum ecclesiæ, quæ representata pecunia in successorum præiudicium sunt, pro nõ validis habeantur, nec in Romana Curia, vel extra eam confirmentur, non obstante quocumque indulto aut privilegio. Nec liceat iurisdictiones ecclesiasticas, seu facultates nominandi, aut depurandi Vicarios in spiritualibus locare, nec conductibus per se, aut alios ea exercere, aliterque concessionem etiã à Sede Apost. factæ turpitudinis censeantur. Quod dicitur, *iurisdictionem ecclesiasticam locari non posse.* Congregatio Cardin. extendit ad quodlibet minimum officium, cui iurdictio inest. Iam quia non minus detrimenti ex immodica bonorum alienatione in Regularibus animadverta est, *Urbanus VIII.* Decretum edidit die *septimo Sept. An. 1624.* quo regularibus omnium Ordinum bonorum immobilium ac preciorum mobilium alienationem, omneque pactum, per quod ipsorum dominium transfertur, cæsus perpetuos, seu vitalitios, hypothecam, locationem, & cõductionem ultra triennium, concessionem in feudum, vel emphyteusim, præterquam in casibus à iure permittis fieri, perpetuò prohibet, & interdicit, absque ipsius Congregationis Concilii expressa licentia in scriptis, & gratis concedenda, sub pœna privationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebunt, vocisque activæ, & passivæ, ac perpetuæ inhabilitatis ad illa in posterum obtinenda, quam ipso facto incurrant. &c. *Habetur in additionib. ad c. 11. Sess. 25. Co. Tr. &*

Vadingum Tr. de contr. disp. 2. dub. 3. §. 2.

IV. Non omitam, quod ad præfatam prohibitionem corroborandam plurimè momenti habet, iuramentum, quo se in promotione sua Episcopi obstringunt. *Possessiones verò ad mensam meam pertinentes non vendam, neque donabo, neque impignorabo, neque de novo infendabo, vel aliquo modo alienabo, etiam cum consensu Capituli mei, inconsulto Romano Pontifice. & si ad aliquam alienationem devenero, pœnas in quadam super hoc edita constitutione contentas eo ipso incurrere volo. Vult. l. c. De mensa ecclesiæ dicuntur ea bona, quæ perpetuò unita fuerunt ecclesiæ, & quæ nunquam alteri post acquisitum temel dominium cõcessa fuerunt, vel quæ ad eam reversa, vel ei incorporata sunt. *Barb. in c. Vi super hoc tit. Secundum Glossã in clem. 1. de excess. Prælat. Innoc. in c. ut super de bon. eccl. non alien. Abb. ibid. à num. 9. Rodoan. de reb. eccl. alien. q. 62.* Bona mensa episcopalis sunt, quæ principaliter, & illius sustentationem sunt deputata, & nullum alium titulum habent præterquam ipsum episcopum. *V. Præf. Par. c. 5. n. 35.**

NOTA. Eiusmodi iuramentum, quo quis iurat, non alienare rem ecclesiæ, si *Emma. Sa.* credimus, non obstat, quominus servatis aliis servandis possit ut eius utilitatem elevare. itemque rem mortuam. Intelligitur enim illud iuramentum secundum iuris dispositionem. *Ita Emma. Sa. V. alienatio n. 6.* cuius doctrinam cõfirmant ea, quæ *Azor tradit* de iuramento alumnorum Collegii Anglicani, & beneficiatis, qui Ordinario iurant, se beneficiũ non dimisuros gratia alterius, quibus

tamē ingressuris Religionem liceat in gratiam amicorum dimittere. *Az. 1. l. 11. c. 5. §. Animadvertendum. Laym. l. 3. Tr. 4. c. 10. n. 10.* Illud verò admitti non potest. quod *Covarr. l. 2. Var. c. 16. nu. 2. cum Calderino ait.* Prælatus, qui iuravit non alienaturum se bona ecclesiæ suæ, quamvis in longum tempus in consulto Pontifice elocet nō fore periturum, quòd locatio non nisi improprie alienatio dicatur &c. iuramentum stricti iuris cum sit, extendi non debeat ad ea, quæ in ipso non continentur. Nam si ut *n. 1. diximus* in hac materia sub nomine alienationis comprehenditur omnis actio domini directi & utilis translativa, negare non possumus, longi temporis elocationem prohiberi, adeoque peritum fore Prælatum, qui eo modo faceret locationem *Bald l. ult. C. de alien. bon. Mol. disp. 466. §. Ex dictis. Azor 11. l. 9. c. 1. q. 2. §. Voluerunt.*

§. II.

Quanam bona Ecclesia alienari possint.

I. Quoniam iura superius allegata, de certo rerum genere tantum loquuntur bonis nimirum immobilibus, & mobilibus pretiosis, quæ ætatem ferunt, sequitur exceptionem dati, ut quasdam res alienare sine peccato liceat. Primo igitur alienare conceditur res mobiles, quæ servando non servantur, hoc est, quæ absque notabili detrimento non durarent, quæque utendo absumuntur, cuius generis sunt arborum fructus, pyra, poma, nuges, frumentum, oleum, vinum (quamvis de hoc alicubi posset dubitari, cum in annos 10. 20. & ultra conservetur) frumentum, pecora singularia, non

greges. Adde pecuniam usuaem, quæ non eo sine colligitur, & servatur, ut in bona immobilia comparanda impendatur. Et sic in Rota decisum esse *Piascius affirmat Par. 2. c. 5. num. 32.* Immobilibus quoque annumerari debent arbores grandes, quæ cædi non solent, nec licet Silvas cæduas excindere, unde non mediocre damnum ecclesiis adfertur. *Lex qua tutores. C. de admin. tut. Panorm. in c. Nulli. Nav. Conf. 6. n. eo. tit. Thol. l. 25. c. 8. n. 19.*

II. Quæ res in feudum, vel emphyteusim dari solet, & ante hæc data est, iterum absque alia solemnitate in feudum, vel emphyteusim dari potest, dummodò Ecclesiæ id profit, & fructus non sint incorporati ecclesiæ. Tunc enim non censetur nova alienatio, quam iura prohibeant, sed eius, quæ pridem fuit continuatio. Porro ad hoc, ut dicatur rem solitam in feudum, vel emphyteusim dari, sufficiunt duo actus, vel unus solennis cum quadraginta annorum decursu. Addit *Piascius*, quod primæ concessionis causa certante non debeat concedi pro antiquo canone, neque cum tali conditione, quæ ecclesiæ gravior sit quam ante fuit, neque pro feminis, si masculis tantum consuevit concedi. *Laym. l. 3. Tr. 4. c. 10. nu. 2. Less. c. 25. Dub. 11. n. 59. Bald. Consil. 475. l. 1. Tuschus Concl. 277.*

III. Præterea terrulæ, vineolæ, & aliæ res mobiles, vel immobiles exigui valoris excipiuntur, & alienari possunt, cum ecclesiæ utilitas, aut necessitas exigit. *c. Terrulas 12. q. 2. quod est Concilii Agathonis, minimè derogatum per, Extrav. Ambitiosa & Concil. Trident. ut Congregatio Cardin. declaravit. Tholos. lo. cit.* Notat verò *Barb. in c. sine exceptione. 12. q. 2.*

A a a 2

illam

illam alienationem ecclesie non censerit utilem, qua recipit tantum, quantum dimisit, quemadmodum Rota decidit. Tunc enim nihil lucris acquirit, sed quasi ante habita conservat. Sed difficilius est iudicare, quidnam ex rebus & bonis ecclesiasticis sit vite, & modici valoris. Quod enim uni propter indigentiam magnum, alteri propter abundantiam exiguum videbitur. Quamobrem non alia hic, quam viri prudentis, & omnia suis momentis ponderantis trutina deserviet. Arbitrabitur, qui bonus, & sapiens est. *arg. c. Caterum de donat. Pias. l. cit. n. 25. Less. l. cit. num. 64. Mol. disp. 468. §. Licet predicta Em. Sa. V. alienatio. nu. 7. Laym. n. 5 & alii communiter.*

IV. Eodem iure fundum ecclesie sterilem olim, nunc vero in culturam redactum, illius, qui id fecit, hæredibus, in emphyteusim dare licet. *c. Ad aures 7. hoc tit. ubi tamen limitatio additur Nisi forte tunc aliis possint ad maiorem ecclesie utilitatem cum eodem labore, & onere conferri Potest item alienari res, quæ nondum cæpta est possideri ab ecclesia. Nam hæreditas Ecclesie testamento relicta, & legatum remitti potest, quando inde odium, vel scandalum aliquod timeatur. *Tuschus Concl. 276 n. 47. Az. II. l. 9. c. 1. q. 12. Redoan. q. 2. c. 7. Rebuf. in Compend. alienat. rer. eccl. n. 31. In acquirendis enim Prælati ecclesie suæ præiudicare potest. *abb. in c. Tua de his que fi. à Prælat. sine cons. n. Capituli. Armilla. V. alienatio. n. 17. Silv. num. 18. Si tamen legatum communiter utile foret episcopo & Capitulo, illud dimittere episcopus non posset in Capitulo præiudicium. *Pias l. cit. num. 33.****

Less. num. 65. Layman. num. 6. Tuschus lo. cit. Vading. de Contr. disp. 2. dub. 8. §. 3.

V. Quæ donantur ecclesie aut monasterio incapaci, puta, Fratribus S. Franc. de observantia, & similibus, licet alienari possunt, per Syndicum videlicet, quem admodum *Roderiq. declarat. Tom. 1. q. 28. artic. 6.* Non minus commutari possunt in alium usum modò absit scandalum, & non offendantur, qui donarunt, ut ibid. artic. 5. explicatur. Extant quoque specialia quædam privilegia, quibus conceditur Ordinibus Religiosis, ut non petita Ordinarii, vel Pontificis licentia bona sua alienare possint. *Tale est Greg. XIII. cuius initium, Apostolica Sedis, relatum in Comp. privil. Societati nostræ concessum, de quo multa commentatur. *Roder. l. cit. art. 3. V. Compend. Privilegior. Ordin. Mendic. Verb. Alienatio. Compend. Privil. Societatis Iesu. eod. num. 2. Em. Sa. lo. cit. Suarez. IV. De Relig. l. 2. c. 27. §. 28. Silv. V. Alienatio num. 20, Armilla n. 29. Præsumitur enim verò non aliam fuisse illius qui donavit, mentem. Aliàs non satis perspectam habuisse Ecclesie & religiosi ordinis observantiam videbitur, simulque bene & malè de eodem meruisse.**

§. III.

Causæ alienandi, & modus.

I. Quatuor causæ sunt, quæ alienationem bonorum ecclesiasticorum licitam, & validam reddunt. *Glo. Summaria in 12. q. 2. Prima est necessitas, si ea.*

Si ex.gr. Ecclesiæ debita urgeant, si redimenda vena, & gravia damna avertenda. *Auth. hoc jus porrectum C. de Sacrosf. Eccles. & Authent. præterea eod. Thol. l. 25. c. 8. n. 4.* Secunda major utilitas, ut si patrimonium Ecclesiæ per alienationem cresceret. *Clement. 1. de reb. Eccl. non alien. §. Et hoc quidem Auth. de alien. & emphyteu. Tercia pietas.* Si redimendi captivi, alendi pauperes, curandi infirmi, & simil. Tunc enim calices quoque & vasa Ecclesiæ frangenda, & destrubenda sunt. *c. aurum c. Sanctorum 12. q. 2. exemplo S. Ambrosii, Achatii, Cæsarii, & aliorum Episcoporum.* Absurdum enim non est, ut dicitur in *l. Sancimus C. de Sacrosf. Eccles.* animas hominum quibuscunque vasis, & vestimentis præferri. *Quarta causa* est incommoditas, ut si fundus aliquis nimis procul distet, nec nisi magna cum difficultate excoli queat. *arg. c. Terrulas 12. q. 2.* Quocirca magnum Ecclesiæ, & animabus piis beneficium præstarent Episcopi nostri, qui parœcias habent à suo territorio longè remotas, uti manifestum nobis est, si invicem commutarent, & proximiores sibi unusquisque regendas sumeret. Incommodum vident & agnoscunt omnes, volunt etiam subinde, sed absque affectu. De temporibus fortè quia difficilior est compensatio, ne spiritualia benè ordinentur, obstat *Panorm. in c. nulli Silvest. n. 2. Gutierrez l. 3. quest. 8. Layman n. 3. Schneiderv. l. 2. Inst. tit. 1. §. sacra Tuschus Conclus. 271 num. 11. Layman. l. 3. tr. 4. c. 11. n. 3.*

II. Aliqua prædictarum causarum movente fieri potest alienatio adhibita solennitate, quæ consistit in his quatuor conditionibus. *Prima est*, ut in Capitulo consulatur, & disquiratur, num expe-

diat alienationem facere c. sine distinctione 12. q. 2. c. 1. de reb. Eccles. alien. in 6. Neque existimandum est, tres necessarios esse tractatus, nisi consuetudo id velit, sed unum sufficere, cum *Glossa in c. 1. de reb. Eccl. non al. in 6.* communiter DD. tradunt apud Sanchez. l. 7. Moral. c. 6. num. 8. Secunda, ut Capitulum expressè consentiat. *c. 1. c. tua & to. tit. de his, quæ sunt à Præl. sine consen. Capit.* Sufficit autem majoris partis consensus eorum, qui præsentés sunt. Hoc tamen si neglectum fuerit, poterit postea Capitulum ratum habere contractum, & compellere reluctantes ad ipsius observationem. Tercia est auctoritas Prælati requisita, puta Episcopi, Abbatis, & similium, quorum consensus omnimodè necessarius reputatur. *c. in venditionibus 16. q. 7.* Quod si Abbas Episcopo subsit, hujus etiam consensus obtinendus. Si Ecclesia Rectore careat, dandus illi administrator est, priusquam Episcopus alienationi futuræ auctoritatem præbere queat. Cùm periculum immora, & Prælatus absens est, sufficit consensus præsumptus. *Quarta conditio est*, ut Capitulum subscribat. *c. tua sup. cit.* non tamen in omnibus, sed in donationibus, venditione & permutatione. Est quoque multis in locis receptum, ut solus Notarius subscribat. *Lesius num. 63. Silv. num. 2. Vallens. §. 3. num. 1. Tuschus V. tractatus in alienat. bon. Eccl. Concl. 338.* Insuper ex Constit. Pauli II. Ambitiosæ inconsulto Romano Pontifice, nulla alienatio, aut concessio bonorum Ecclesiasticorum fieri potest, factaque ipso facto nullius roboris, & momenti est. *c. si quis de reb. Eccl. ali.* Nec Capitulum modò, sed Prælatus quoque rem malè alienatam repetere:

petere potest allegans propriam turpitudinem secundum *Abb. in c. cit. si quis Nav. l. 1. Conf. 20. de rescript. edit. 2.* Si quis vero bona fide rem emisset à Prælato agere contra eum de precio recuperando poterit: imo ab ipsamet Ecclesia exigere, quatenus inde locupletior facta est. *Geminianus Consil. 48. pro examinatione. Tuschus Conclus. 272 & 273. Layman lo. cit. n. 4.*

III. Ad plenioram instructionem pertinent notabilia quædam à diversis DD. tradita, quæ non pigebit atterere. *Primum est*, quamvis alienatio, cui prædicta solennitas deest, in foro externo irrita ac nulla sit, ut diximus, non continuo sequi in foro conscientie quoque nullam esse, ita ut teneatur reddere Ecclesie, qui per donationem aut venditionem aliàs secundum Jus naturale validam aliquid accepit. *Panoritanus enim in c. quia plerique de immun. Eccl. & c. requisivit de integr. rest. in foro conscientie sufficere ait*, si contractus secundum limites nature validus sit per consensum videlicet & titulum. Quod confirmat auctoritate Innocentii, qui in *c. quia propter de elect.* dicit, electionem factam absque solennitate juris valere, & tutum in conscientia esse sic electum, ita ut non teneatur renunciare, quia Jus positivum invenit istas solennitates propter scandala, & fraudes evitandas, quibus sublatis coram Deo tutus sit. Quod dictum notatu dignum vocat *Silvest. num. 13.* quia valet in omni actu, in quo est prætermissa solennitas juris positivi servato jure naturali. *V. Sanch. l. 4. Conf. c. 1. D. 15. Tanner. III. D. 4. q. 7 n. 189. Azor 11. l. 9. c. 1. q. 8.* Secundum. Si beneficiatus quisquam habeat Jus percipiendi redditus in propriam utilitatem, & non

ut administrator in utilitatem communitatis, absque omni solennitate locare posse ad longum tempus, puta annorum decem, vel etiam ad dies vite. Cum enim ei locato cum vita ipsius finiat, nihil inde periculi in Ecclesiam, vel Successorem derivatur, quemadmodum *Abb. nota. in c. 2. de his qua fi. à Pral. & c. in c. veniens 1. de transact.* Si autem quis ut administrator tantum elocet, prædium, in morte ipsius non expirat locatio, ideoque prohibita est longi temporis elocatio. *Covar. l. 2. Var. c. 15. n. 6.* Tertium est. Quod diximus per Constitutionem *Vrbani VIII.* prohiberi locationem, & irritam esse, quæ ultra triennium extenditur, intelligi de rebus, quæ quotannis fructum dant. Et si quis ager, aut fundus non nisi alternis annis fructificet in 6. annos concedi posse, si non nisi tertio anno, in novem, ut cum *Covar. censet Less. n. 69.* Quartum. Si Prælati juraverit, se bona Ecclesie non alienaturum, nihil aliud addendo, nihilominus alienare posse consulto Papa, & adhibita solennitate Juris, quia tale juramentum præsumitur fieri tantum de alienatione illicita. Si autem juraverit non alienaturum se nisi consulto Papa intelligitur etiam de aliàs licita, quam non potest ex tali juramento facere, quin perjurii crimen incurrat, alienando sine consensu Papæ. Excipe casum necessitatis, quæ non permittit moram, ut Pontifex consulatur. Quod notandum monet *Sily q. 17.* quia facit pro exemptis habitibus superioris in remotissimis locis. Denique Bullas Summorum Pontificum de non alienandis Ecclesiasticis bonis absque solennitate præscripta in multis locis non esse receptas, imò nec notas quidem, nisi illis,

illis, qui in libris reperiunt. Quod de nostra hac Germania ipse integra fide affirmo: de aliis mundi partibus *Cajetan. in V. Excommunicatio c. 75. Navar. c. 27. nu. 149. Silv. n. 15. Covar. l. 2. Var. c. 16. n. 6. Azor II. l. 9. c. 2. q. 1. Toletus l. 5. c. 91. Vallens §. 3. Piascius part. 2. c. 5. §. ad extremum* in multis locis non esse receptam ait, in aliquibus solum quoad irritationem contractus valet enim, ait, contra eam consuetudo. Idem *Tuchus* asserit in *V. Consuetudo Conclus. 826.* Quod verò *Petrus avenda* dicit apud *Ign. Lopez* in *pract. Crim. c. 75. eos*, qui vel non esse receptam, vel contra eam consuetudinem valere scripserunt inadvertenter locutos esse, in ipso magis apparet. Quomodo enim inadvertenter loquuntur, qui rem sibi evidenter notam loquuntur? An non magis ille, qui ex lura provinciae, aut regni praxi de universo orbe pronunciat? Et *Navarro* quid faciet, qui quoddam multis annis in Hispania, & Lusitania vixerit, ac docuerit Canones, non potuit eorum locorum mores ignorare. Scribit tamen *loc. cit. Extrav. Ambrosia*, nullibi omnino receptam esse, quia in nullo loco uti recepta est privatio beneficiorum, quam incurri jubet ipso jure ab aliis, qui faciunt minores, quam Episcopi, vel Abbates intra sex menses, si perseverent in dicta alienatione: & quod in Lusitania non videtur re-

cepta, quoad solos tres annos, quia passim videmus fieri locationes in quatuor annos. Ita *Navar.* quem non videtur legisse *Fachinaus*, qui *l. 10. c. 98.* confidenter asserit, explodendam esse opinionem dicentium usu receptam non esse Paulinam Constitutionem.

IV. Pœnas quod attinet, si cui necessarium, vel utile est, cognoscere potest, ex *Roderico Tom. 1. q. 28. art. 13. & c. 2. de reb. Eccl. non alien. in 6.* ubi variae suspensiones ponuntur adversus Clericos, qui immobilia bona, aut jura Ecclesiarum Laicis sine consensu Capituli, & speciali licentia Papæ subjiciunt. Item *Clement. 1. eod. tit.* ubi censura suspensionis ab officio ipso jure lata est in religiosum, qui Monasterio, Prioratu, Ecclesie, aut cuivis administrationi præsidens ejusdem jura, redditus, aut possessiones alicui ad vitam ejus, aut ad certum tempus concedit, nisi necessitas vel utilitas expolcat, & Conventus, vel si Conventu caret, proprii Prælati consensus accedat. Ita ille. Accuratissime omnium *Ign. Lopez* in *pract. criminali Canonica pag. 232. & seq. octo* pœnarum genera enumerat, quem legendum laudeo.

* *

Finis secundæ Partis.

PARS III.

PARS III.